Ministerul Educației și Cercetării Centrul Național de Politici și Evaluare în Educație

Examenul de bacalaureat naţional 2020 Proba E. d) Chimie anorganică

Test 17

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I (30 de puncte)

Subjectul A.

Citiţi următoarele enunţuri. Dacă apreciaţi că enunţul este adevărat, scrieţi numărul de ordine al enunţului şi litera A. Dacă apreciaţi că enunţul este fals, scrieţi numărul de ordine al enunţului şi litera F.

- 1. Sodiul și aluminiul aparțin blocului de elemente s.
- 2. La formarea legăturii covalente simple fiecare atom pune în comun câte doi electroni.
- 3. Acidul carbonic este un acid mai slab decât acidul clorhidric.
- 4. Sodiul se păstrează în petrol deoarece reacționează foarte ușor cu oxigenul din aer.
- 5. Variația de entalpie în reacția de ardere a unui combustibil reprezintă căldura de combustie a acestuia.

10 puncte

Subjectul B.

Pentru fiecare item de mai jos, notaţi pe foaia de examen numărul de ordine al itemului însoţit de litera corespunzătoare răspunsului corect. Fiecare item are un singur răspuns corect.

1. Seria care conține substanțe formate numai prin legături covalente este:

a. HCl, H₂O, NaCl; **c.** HCl, H₂O, NH₄Cl;

b. HCl, H₂, Cl₂; **d.** N₂, Cl₂, NH₄Cl.

2. Şirul care conţine elementele chimice aranjate în ordinea creşterii caracterului nemetalic este:

a. Cl, Br, I; **c.** Br, Cl, I; **b.** I. Br. Cl: **d.** I. Cl. Br.

3. Detartrantul este o soluție puternic acidă, folosită pentru îndepărtarea depunerilor de calcar de pe obiectele sanitare din faianță. *p*H-ul unei astfel de soluții poate fi:

a. 7; **c.** 6; **b.** 12; **d.** 2.

4. Este pereche acid-bază conjugată:

a. H_2CO_3 / CO_3^{2-} ; **c.** NH_4^+ / NH_3 ;

b. Ct/ClO⁻; **d.** SO_4^{2-}/H_2SO_4 .

5. Se consideră schema de transformări chimice:

 $AI + O_2 \rightarrow A$ $B + O_2 \rightarrow Na_2O_2$

Despre compușii notați cu litere în schema de transformări este adevărat că:

a. aluminiul are caracter metalic mai pronunțat decât B; c. B se poate păstra în aer liber;

b. A formează la suprafata metalului un strat aderent, protector; d. A este un oxid acid.

10 puncte

Subjectul C.

Scrieţi, pe foaia de examen, numărul de ordine al elementului chimic din coloana **A** însoţit de litera din coloana **B**, corespunzătoare numărului de electroni de valență ai atomilor acestuia. Fiecărei cifre din coloana **A** îi corespunde o singură literă din coloana **B**.

Α		В
1.	F	a. 8
2.	Mg	b. 1
3.	C	c. 7
4.	Ar	d. 6
5.	Li	e. 2
		f. 4

10 puncte

Numere atomice: H-1; Li-3; C-6; F-9; Na-11; Mg-12; Cl-17; Ar-18.

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

Subjectul D.

1. Cuprul se găsește în natură ca un amestec de doi izotopi. Știind că diferența dintre numerele de masă ale celor doi izotopi este 2, că suma numărului de neutroni din nucleele lor este 70 și că izotopul cu numărul de masă mai mare are în nucleu cu 7 protoni mai puțin decât numărul neutronilor, determinați numărul atomic al cuprului.

4 puncte

2. a. Scrieţi configuraţia electronică a atomului elementului (E), care are în învelișul electronic 2 substraturi ocupate cu electroni, ultimul având un electron necuplat.

b. Notați pozitia (grupa, perioada) în Tabelul periodic a elementului (E).

4 puncte

3. a. Modelați procesul de ionizare a atomului de oxigen, utilizând simbolul elementului chimic și puncte pentru reprezentarea electronilor.

b. Notați caracterul chimic al oxigenului.

3 puncte

4. a. Modelați formarea legăturii chimice din molecula de hidrogen, utilizând simbolul elementului chimic si puncte pentru reprezentarea electronilor.

b. Notaţi tipul moleculei de hidrogen (polară/nepolară).

3 puncte

5. Notați o proprietate fizică a apei, în condiții standard.

1 punct

Subjectul E.

1. Într-o solutie de clorură de cupru(II) se barbotează dioxid de sulf. Ecuatia reactiei care are loc este:

...
$$CuCl_2 + ...SO_2 + ...H_2O \rightarrow ...CuCl + ...HCl + ...H_2SO_4$$

a. Scrieți ecuațiile proceselor de oxidare, respectiv de reducere, care au loc în această reacție.

b. Notați formula chimică a substanței cu rol de agent reducător.

3 puncte

2. Scrieti coeficientii stoechiometrici ai ecuatiei reactiei de la punctul 1.

1 punct

3. Într-un vas se află 300 g de soluție apoasă de clorură de sodiu, de concentrație procentuală masică 10%. Se adaugă 10 g de clorură de sodiu. Apoi se îndepărtează apă prin fierberea soluției, până când masa acesteia devine 250 g. Determinați concentrația procentuală masică a soluției obținute după încetarea fierberii.

4 puncte

- **4.** Marmura naturală se identifică prin tratarea acesteia cu soluție de acid clorhidric, când are loc o reacție cu efervescentă între acidul clorhidric si carbonatul de calciu, componenta principală a marmurei.
 - a. Scrieti ecuatia reactiei dintre acidul clorhidric si carbonatul de calciu.
- b. O bucată de marmură cu masa 10 g, este tratată cu soluție de acid clorhidric, în exces. Se degajă 2,016 L
 de gaz, măsurați în condiții normale de temperatură și de presiune. Determinați puritatea marmurei. Se consideră că impuritățile nu reacționează cu acidul clorhidric.

 5 puncte

5. Scrieti formulele chimice a două substanțe implicate în procesul de ruginire a fierului.

2 puncte

Numere atomice: H-1; O-8.

Mase atomice: C-12; O-16; Ca-40.

Volumul molar (condiții normale): V = 22,4 L·mol⁻¹.

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Subjectul F.

1. Ecuatia termochimică a reactiei de reducere a oxidului de plumb(II) cu monoxid de carbon este:

PbO(s) + CO(g)
$$\rightarrow$$
 Pb(s) + CO₂(g), \triangle_r H⁰ = -65,69 kJ

Calculați entalpia molară de formare standard a oxidului de plumb(II), $\Delta_f H^0_{PhO(s)}$, utilizând entalpiile molare de

formare standard: $\Delta_{\rm f}H^0_{\text{CO}_2(g)} =$ - 110,5 kJ și $\Delta_{\rm f}H^0_{\text{CO}_2(g)} =$ - 393,5 kJ.

3 puncte

- Determinați căldura care se degajă în reacția a 133,8 g de oxid de plumb(II) cu monoxidul de carbon, exprimată în kilojouli, având în vedere ecuația reacției de la punctul 1.

 2 puncte
- 3. Dizolvarea în apă a hidroxidului de potasiu, KOH, este un fenomen exoterm. În condiții standard, căldura degajată la dizolvarea a 33,6 g de hidroxid de potasiu într-o cantitate mare de apă, este 32172 J. Determinați entalpia molară de dizolvare a hidroxidului de potasiu, exprimată în kilojouli pe mol. 3 puncte
- 4. a. Ecuatia termochimică a reactiei de oxidare a dioxidului de sulf esté:

$$SO_2(g) + 1/2O_2(g) \rightarrow SO_3(g), \Delta_rH^0$$

Știind că reacția este exotermă, scrieți în ordine crescătoare entalpiile molare de formare standard ale celor doi oxizi implicați în reacție.

b. Scrieți ecuația termochimică a procesului de sublimare a iodului.

4 puncte

5. Aplicati legea lui Hess pentru a determina variatia de entalpie a reactiei:

$$C_2H_4(q) + H_2O(1) \rightarrow C_2H_5OH(1),$$

 $\Delta_{\rm r} {\sf H}^0$

în funcție de variațiile de entalpie ale reacțiilor descrise de următoarele ecuații termochimice:

(1) 2C(s, grafit) +
$$3H_2(g)$$
 + $1/2O_2(g) \rightarrow C_2H_5OH(l)$

 $\Delta_{\rm r}H_1^0$

(2) 2C(s, grafit) +
$$2H_2(g) \rightarrow C_2H_4(g)$$

(3) $H_2(g) + 1/2O_2(g) \rightarrow H_2O(l)$

 $\Delta_r H_2^0$ $\Delta_r H_3^0$.

3 puncte

Subjectul G.

1. Pentru identificarea anionului carbonat dintr-o probă de apă se utilizează o soluție de clorură de bariu. Ecuația reactiei care are loc este:

$$CO_3^{2-}(aq) + BaCl_2(aq) \rightarrow BaCO_3(s) + 2Cl(aq)$$

Notati tipul reactiei, având în vedere viteza de desfăsurare a acesteia.

1 punct

- **2.** Un gaz combustibil are densitatea 2 g/L la 127 0 C şi 4,1 atm. Calculaţi masa molară a gazului, exprimată în grame pe mol. **3 puncte**
- Peste o soluție de acid clorhidric cu volumul de 150 mL și concentrația 0,2 M se adaugă 150 mL de apă.
 Determinați pH-ul soluției finale.

 4 puncte
- **4.** Determinați masa unui amestec de monoxid de carbon și dioxid de carbon, exprimată în grame, care conține $18,066\cdot10^{22}$ molecule, știind că raportul molar al componentelor amestecului este CO : CO₂ = 1 : 2.

4 puncte

5. Pentru o reacție de tipul nA → produși, se cunosc următoarele informații:

Timp (min)	$t_1 = 0$	t ₂
[A] (mol·L ⁻¹)	$c_1 = 2$	$c_2 = 1,805$
v (mol·L ⁻¹ ·min ⁻¹)	$v_1 = 9,75 \cdot 10^{-4}$	

Determinati timpul t₂, exprimat în secunde.

3 puncte

Mase atomice: H-1; C-12; O-16; K-39; Pb-207. Constanta molară a gazelor: R = 0,082 L:atm:mol⁻¹·K⁻¹;

Numărul lui Avogadro: $N_A = 6,022 \cdot 10^{23} \text{ mol}^{-1}$;